

PLAN DZIAŁANIA

KT 39

ds. Tytoniu i Wyrobów Tytoniowych

STRESZCZENIE

KT 39 ds. Tytoniu i Wyrobów Tytoniowych zajmuje się opracowywaniem norm z zakresu terminologii, wymagań jakościowych, pobierania próbek, metod badań, pakowania, przechowywania, transportu: liści tytoniu, krajanki tytoniowej, wyrobów tytoniowych (papierosy – w tym papierosy LIP) cygara i cygaretki), pozostałych produktów przemysłu tytoniowego, materiałów pomocniczych bezpośrednich (papiery papierosowe, filtry papierosowe). Ważnym aspektem opracowań jest też ochrona środowiska i zdrowia palaczy – opracowywanie norm z zakresu badania dymu papierosowego.

1 ŚRODOWISKO BIZNESOWE KT

1.1 Opis środowiska biznesowego

Na działalność gospodarczą objętą zakresem KT znaczący wpływ mają następujące uwarunkowania polityczne, gospodarcze, techniczne, prawne, społeczne i/lub aspekty regionalne/międzynarodowe:

Surowiec tytoniowy do produkcji wyrobów tytoniowych pochodzi głównie z importu z takich państw jak: Argentyna, Brazylia, Chiny, Bangladesz, Bułgaria, Chorwacja – tytoń częściowo i całkowicie odżywowany. Udział polskiego tytoniu jest różny u każdego z producentów i zależy od potrzeb.

Struktura rynku tytoniowego i wyrobów tytoniowych jak też polityka zmierzająca do walki o ochronę środowiska i zdrowia zarówno palących jak i palaczy biernych, wymagają rzetelnych i akceptowanych w świecie metod badań, przede wszystkim uznanych w świecie procedur spalania do oznaczania surowego kondensatu dymu, nikotyny i tlenu węgla w dymie tytoniowym.

Branża tytoniowa odgrywa istotną rolę z punktu widzenia stabilności finansów publicznych, ale wpływy z akcyzy w ostatnich latach mają tendencję malejącą. Jeżeli chodzi o wyroby tytoniowe, największy udział w rynku ogólnosiwiatowym mają papierosy – ich produkcja i handel. Poza papierosami, głównymi kategoriami wyrobów tytoniowych są: krajanka drobnowłóknista, cygara, tytoń fajkowy i tabaka. W porównaniu ze światowym przemysłem papierosowym produkcja krajanki drobnowłóknistej przeznaczonej do papierosów skręcanych ręcznie stanowi margines, chociaż jej udział w rynku jest w niektórych częściach Europy

oraz w Kanadzie dość znaczny. Przeważa tutaj Holandia, gdzie wielkość sprzedaży stanowi około 40 % ogólnej wartości sprzedaży papierosów.

Strukturę rynku papierosowego charakteryzuje koncentracja produkcji i sprzedaży papierosów.

Największymi producentami papierosów w Polsce są:

Philip Morris Polska

Imperial Tobacco Polska

British American Tobacco

Japan Tobacco International Polska

W przeciwieństwie do struktury rynku papierosowego, rynek innych wyrobów tytoniowych charakteryzuje się obecnością małych lub średnich firm, chociaż wielkie spółki międzynarodowe również odgrywają tutaj ważną rolę.

Głównymi odbiorcami norm opracowywanych przez KT 39 są dostawcy tytoniu, producenci tytoniu, wyrobów tytoniowych, oficjalne i prywatne służby inspekcyjne oraz organizacje rządowe.

Regulacje krajowego rynku tytoniowego:

- **Ustawa z dnia 22 lipca 2016 roku** o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
- **Ustawa z dnia 8 kwietnia 2010 roku** o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej
- **Ustawa z dnia 6 grudnia 2008 roku** o podatku akcyzowym
- **Ustawa z dnia 9 listopada 1995 roku** o ochronie zdrowia i przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych

Przepisy UE:

- **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r.** w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów oraz uchylająca dyrektywę 2001/37/WE
- **Dyrektywa Rady 2010/12/UE z dnia 16 lutego 2010 roku** zmieniająca dyrektywę 92/79/EWG, 92/80/EWG i 95/59/WE w zakresie struktury oraz stawek podatku akcyzowego stosowanego do wyrobów tytoniowych oraz dyrektywę 2008/118/WE
- **Dyrektywa Rady 2007/74/WE z dnia 20 grudnia 2007 roku** w sprawie zwolnienia towarów przywożonych przez osoby podróżujące z państw trzecich z podatku od wartości dodanej i akcyzy:
- **Dyrektywa 2003/33/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 roku** w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich, odnoszących się do reklamy i sponsorowania wyrobów tytoniowych:

— **Dyrektywa 2001/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 czerwca 2001 roku** w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich, dotyczących produkcji, prezentacji i sprzedaży wyrobów tytoniowych

1.2 Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

Poniższe wskaźniki ilościowe opisują środowisko biznesowe, w celu wsparcia działań KT poprzez zapewnienie niezbędnych danych:

Dane na podstawie Rocznika Statystycznego Rolnictwa 2018, Głównego Urzędu Statystycznego.

Dział II. GOSPODARKA ŻYWNOŚCIOWA

TABL. 37 (210). PODSTAWOWE DANE O PODMIOTACH GOSPODARCZYCH PRODUKUJĄCYCH ARTYKUŁY ŻYWNOŚCIOWE I WYROBY TYTONIOWE

Produkcja wyrobów tytoniowych			
	2015	2016	2017
Produkcja sprzedana w mln zł (ceny bieżące)	4542	5090	6330
Przeciętne zatrudnienie w tys.	5.4	5.6	6.1

TABL. 38 (211). WARTOŚĆ PRODUKCJI SPRZEDANEJ WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a I TYTONIOWEGO (ceny bieżące) w mln. zł

	2015	2016	2017
Wyroby tytoniowe	17787	15296	17270

TABL. 39 (212). PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO I TYTONIOWEGO^a

	2015	2016	2017
Wyroby tytoniowe w tys. t	148,3	157,7	165,0

TABL. 40 (213). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEMYSŁE SPOŻYWCZYM I TYTONIOWYM

	2015	2016	2017
Produkcja wyrobów tytoniowych w mln zł	887,3	1524,7	1238,2

2 OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KT

Dostępność Polskich Norm opracowanych przez KT 39, uwzględniających opinie członków i zainteresowanych środowisk gwarantuje zharmonizowaną terminologię i możliwość stosowania metod, gwarantujących uzyskanie powtarzalnych i odtwarzalnych wyników. Nie dubluje się badań których celem jest wybór odpowiedniej metody, przez co zaoszczędza się czas. Dostępność zharmonizowanych metod może być dla przemysłu skutecznym narzędziem kontroli co do przestrzegania wewnętrznych, jak też innych, przepisów prawnych odnośnie tytoniu i wyrobów tytoniowych. Tak jest np. w przypadku **Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie badania zawartości niektórych substancji w dymie papierosowym oraz informacji i ostrzeżeń zamieszczanych na opakowaniach wyrobów tytoniowych** w którym zostały powołane następujące normy: PN-ISO 4387, PN-ISO 10315, PN-ISO 8454 i PN-ISO 8243 (w których zawarte są metody oznaczania substancji szkodliwych dla zdrowia w dymie papierosowym).

Z kolei normy dotyczące surowca mogą ułatwić obrót handlowy, służąc jako podstawa kontraktów między producentami tytoniu i producentami wyrobów tytoniowych.

Grupy czerpiące korzyści z PN to producenci tytoniu i wyrobów tytoniowych, służby kontrolne, instytucje prawodawcze, konsumenci.

3 CZŁONKOSTWO W KT

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KT i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem KT. Każdy członek KT realizuje zadania KT poprzez swoich reprezentantów.

Aktualny skład KT jest podany na stronie www.pkn.pl w wykazie OT.

4 CELE KT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

4.1 Cele KT

- Współpraca z CEN/TC 401; ISO/TC 126; ISO/TC 126/SC 1; ISO/TC 126/SC 2 – opiniowanie nowych dokumentów, udział w okresowych przeglądach norm ISO/EN, udział w posiedzeniach tych TC/SC, udział ekspertów w pracach WG.

- Okresowe przeglądy Polskich Norm pod kątem aktualności ich postanowień.

4.2 Strategia ustalona do osiągnięcia celów KT

W celu osiągnięcia powyższych celów KT 39 przyjętą następującą strategię:

- Analiza oczekiwań zainteresowanych stron dotyczących problematyki tytoniowej.
- Wyznaczenie priorytetów przy ustalaniu programu prac normalizacyjnych dotyczących tytoniu i wyrobów tytoniowych, otoczenia palaczy oraz bezpieczeństwa.
- Poszukiwanie sponsorów i wykonawców do realizacji prac normalizacyjnych, głównie spośród producentów tytoniu przemysłowego i wyrobów tytoniowych oraz różnych organizacji zainteresowanych problematyką tytoniową.
- Udział w pracach międzynarodowych organizacji, głównie ISO/TC 126, która pozostaje w łączności z następującymi organizacjami jak CORESTA (Cooperation Centre for Scientific Research Relative to Tobacco), ECPCI (Association of the European Cigarette Paper Converting Industry), EC (European Commission), ESTA (European Smoking Tobacco Association), WCO (World Customs Organization), WHO (World Health Organization), UN/ECE (United Nations Economic Commission for Europe).
- Analiza przyczyn braku zainteresowania finansowania opracowań normalizacyjnych ze strony przemysłu.

4.3 Aspekty środowiskowe

Kluczowymi zagadnieniami środowiskowymi związanymi z tytoniem i wyrobami tytoniowymi jest oznaczanie markerów dymu tytoniowego w otoczeniu oraz bezpieczeństwo.

5 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KT I WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Każdy zainteresowany ma możliwość zgłaszania tematów normalizacyjnych (TN) wypełniając Karty nowego tematu (KNT) lub Karty propozycji tematu normalizacyjnego (KPT).

Każdy zgłoszony TN jest wprowadzany do programu KT. KT decyduje o kontynuacji lub zaniechaniu tematu normalizacyjnego.

W programie prac prezentowane są wszystkie TN będące aktualnie w opracowaniu.

Program prac KT znajduje się na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT, po wybraniu numeru właściwego KT.

Drugi element numeru tematu normalizacyjnego wskazuje numer Podkomitetu Technicznego opracowującego temat, np. numer tematu normalizacyjnego XXX.1.XXXX oznacza wykonywanie w KT XXX PK 1 (Podkomitecie Technicznym nr 1 Komitetu Technicznego XXX). Jeżeli drugi element przyjmuje wartość zero oznacza to, że TN jest opracowywany w KT.

Czynniki wpływające na realizację prac KT 39, to np., brak wykonawców projektów jak również czynniki ograniczające rozwój rynku tytoniowego, do których należą:

- postępująca koncentracja produkcji i sprzedaży wyrobów tytoniowych,
- wzrost przemytu papierosów
- kampania antynikotynowa - zakaz palenia w miejscach publicznych
- wpływ na zmianę świadomości potencjalnych palaczy, stałe informowanie na temat szkodliwości palenia, ilości szkodliwych związków oraz ustalenie maksymalnych poziomów tych substancji w dymie
- pojawianie się innych używek zastępujących wyroby tytoniowe.

6 WYKAZ PROPOZYCJI TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEVIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

Brak propozycji tematów w ramach prac na zamówienie.